

ת"פ 26932/09/10 - מדינת ישראל נגד דוד רחמן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 26932-09-10 מדינת ישראל נ' רחמן

בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דוד רחמן

הנאשם

גזר דין

רקע

1. ביום 5 בדצמבר 2013, לאחר ניהול הוכחות, הרשיעה כב' השופטת מאק-קלמנוביץ את הנאשם בעבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). ובעבירה של גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין, בה הודה הנאשם.
2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 1.6.09 בשעה 16:30 לערך נסע מר מהרי גלעד מששה (להלן: "**המתלונן**"), נהג אוטובוס בחברת "אגד", מהיישוב אלעד לירושלים במסגרת עבודתו. ביציאה מהיישוב אלעד, חסם הנאשם את מסלול נסיעתו של האוטובוס על מנת לעכבו עד אשר יגיע חברו, ושניהם יוכלו לעלות יחדיו לאוטובוס. המתלונן ירד מהאוטובוס ובינו לבין הנאשם התפתח דין ודברים. לאחר שהגיע חברו של הנאשם, עלו השניים על האוטובוס והנאשם קילל את המתלונן באומרו: "**זין אני אשלם לך, יא חתיכת כושי**".
3. בהמשך, כאשר הגיע האוטובוס לרח' שרי ישראל בירושלים התפתח דין ודברים נוסף בין המתלונן לנאשם, בעקבותיו תקף הנאשם באגרופים את המתלונן בעודו יושב בכיסא הנהג. הנאשם גרר את המתלונן לכיוון הדלת הקדמית של האוטובוס והמתלונן נפל על רצפת הכביש, שם המשיך הנאשם להכות את המתלונן בראשו באמצעות אגרופיו. במהלך התקיפה, חטף הנאשם כסף מזומן מכיס חולצתו של המתלונן ו- 66 כרטיסיות שהיו מונחות סמוך לחלון הקדמי של האוטובוס.
4. כתוצאה מהתקיפה נגרם למתלונן שבר באף והוא נדרש לעבור ניתוח לאיחוי. כן נגרמו לו חבלות רבות בפניו וחבלות ברגלו ובידו. בעקבות התקיפה אושפז המתלונן בחדר מיון למשך יממה, והוא לא שב לעבודתו נכון למועד הגשת כתב האישום. כמו כן סבל הנאשם מכאבים בברכו הימנית ונקבע כי היא ניזוקה באופן כרוני, הוא מתקשה ללכת, מאובחן כסובל מ- PTSD ומטופל תרופתית.

תסקיר שירות מבחן

5. כיוון שבמועד ביצוע העבירה טרם מלאו לנאשם 21 שנה, הוא נשלח לשירות המבחן על מנת שיוכן תסקיר בעניינו.
6. תסקיר שירות המבחן מיום 23.11.14, וכן תסקירים משלימים מיום 15.6.14 ו- 26.1.15, סוקרים את נסיבותיו האישיות של הנאשם ומפאת צנעת הפרט לא אפרט. מהתסקירים עולה כי הנאשם בן 23 גדל במסגרת דתית חרדית והוריו התגרשו כשהיה בן 17 ומשכך הוא נחשף לדינמיקה משפחתית לא פשוטה. הנאשם נעדר עבר פלילי ומזה שלוש שנים עובד בחנות מחשבים לשביעות רצון מעסיקו.
7. ביחס לעבירות המיוחסות לנאשם עולה מהתסקיר כי הנאשם הביע חרטה על ביצועו ומגלה אחריות כלפי התנהלותו. הוא ניסה ליצור קשר עם המתלונן על מנת להתנצל בפניו ולהציע לו פיצוי, אך המתלונן סירב. עם זאת מצינת קצינת המבחן כי הנאשם לוקח אחריות חלקית לביצוע העבירות. עוד הוסיפה קצינת המבחן כי הנאשם נטל חלק בקבוצה לשליטה בכעסים וגילה רצון ללמידה בקבוצה, התמיד בה וסיימה. עוד הביע הנאשם נכונותו ליטול חלק בתוכניות טיפוליות נוספות שיוצעו לו בהתאם לצרכיו.
8. קצינת המבחן מסרה כי הנאשם נעדר עבר פלילי קודם, אולם לחובתו תיק תעבורה שבעטיו הוטלו עליו 180 שעות שירות לתועלת הציבור אותן טרם ביצע במלואן. הנאשם הביע נכונות לשיתוף פעולה עם שירות המבחן ועל פי הערכת קצינת המבחן, ישנו סיכון נמוך להישנות ביצוע עבירות אלימות. לפיכך המליצה לנקוט בכיוון ענישה שיקומי לצד הרתעתי ולהטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במהלכה ישתלב בקבוצה טיפולית נוספת, הטלת עונש מאסר על תנאי, התחייבות להימנע מעבירה ופיצוי כספי למתלונן. קצינת המבחן התלבטה האם בנוסף לעונשים אלו יש מקום להטיל על הנאשם צו שירות לתועלת הציבור, זאת כיוון שהנאשם מרצה כיום צו מסוג זה במסגרת התיק התעבורתי, ועל כן סברה כי ישנה חשיבות בהשקעת כוחותיו בהמשך ההליך הטיפולי במסגרת השירות, וזאת בנוסף להתמודדותו של הנאשם עם התביעה האזרחית בסכום כספי גבוה שהגיש נגדו המתלונן ולאור נישואיו הקרבים.

טיעוני הצדדים לעונש

9. ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם במעשיו הסב למתלונן נזקים פיזיים ונפשיים, כאשר התקיפה בוצעה מבלי שהייתה לה כל הצדקה. עוד הדגישה ב"כ המאשימה כי מדובר במכות קשות, שלוו בקריאות גזעניות. ב"כ המאשימה הפנתה להצהרת נפגע העבירה **ת/1** ממנה עולה כי התקיפה השפיעה באופן משמעותי על מהלך חייו של המתלונן, אשר הפך מאדם מתפקד, לאדם בעל נכות בשיעור של 93%. בעקבות הפגיעה נדרש המתלונן לעבור שני ניתוחים בשל שברים באף ובשיניים, הוא סובל מפגיעה כרונית ברגלו ונגרם לו נזק נפשי קשה, לרבות נטייה לפגיעה עצמית.
10. בנסיבות אלו, לשיטת המאשימה נע מתחם העונש ההולם בין 24-38 חודשי מאסר בפועל, כאשר את הנאשם יש למקם בחצי התחתון של המתחם, כך שיושת עליו עונש בן 2.5 שנות מאסר בפועל. זאת בהילקח בחשבון כי התסקירים שהוגשו בעניינו היו חיוביים, אך יחד עם זאת קבעו כי הנאשם לא לקח אחריות מלאה למעשיו. עוד לחומרה צוין, כי הנאשם בחר לנהל הליך הוכחות עובדה אשר הובילה לכך שהמתלונן נאלץ להעיד בבית המשפט דבר שהוביל להידרדרות במצבו הנפשי. כמו כן הנאשם לא הביע חרטה כנה בבית המשפט.

המאשימה הגישה פסיקה אשר תומכת לטענתה בעמדתה העונשית. לאור אמור, טענה כי השיקול השיקומי נדחה מפני שיקולי הענישה האחרים, וכי אין לאמץ את המלצת שירות המבחן הנותנת משקל בכורה לשיקול השיקומי גרידא.

11. ב"כ הנאשם סברה כי יש לבכר בעניינו של הנאשם את האפיק השיקומי, שכן יש להתחשב בכך שמדובר בעבירה ישנה שבוצעה עת היה הנאשם על גבול הקטינות, בן 18 וחודש בלבד. תיק זה העיב על אפשרות גיוסו של הנאשם והשפיע רבות על חייו. עוד בקשה להתחשב בכך שהנאשם גדל במשפחה קשת יום, והוא מסייע בפרנסת משפחתו. כמו כן סברה כי יש להתחשב בנאשם מאחר שמדובר במעידה חד פעמית בחייו, אין לו עבר פלילי קודם, הוא עבר בהצלחה הליך שיקומי, עתיד להינשא ועובד לפרנסתו.

12. ב"כ הנאשם סברה שהעונש אותו מבקשת המדינה להשית על הנאשם הוא עונש קשה שאינו עולה בקנה אחד עם הפסיקה הקיימת בעבירות אלה ובראי נסיבותיו האישיות של הנאשם. לאור האמור, עתרה כי בית המשפט יאמץ את עמדת שירות המבחן להימנע מלהטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל, זאת אף אם יקבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם מתחיל מעונש של מאסר בפועל. במסגרת טיעוניה לעונש הציגה באת כוח הנאשם 2 מכתבים שכתב הנאשם למתלון **נ/1-2**, תעודה מקורס שעבר הנאשם בשליטה בכעסים **נ/3** והזמנה לחתונת הנאשם **נ/4**.

13. הנאשם בדברו האחרון הדגיש, כי חרף מה שנאמר בדיון, חרטתו הייתה כנה והוא ניסה להביע את התנצלותו לפני המתלון. כמו כן הוא הוסיף כי הציע למתלון פיצוי כספי אך זה סירב. עוד ציין הנאשם כי לא עובר יום מבלי שהוא חושב על המקרה וכי הצלקת הזו תלווה אותו במשך כל חייו.

מתחם העונש ההולם

14. על פי סעיף 40 ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא הלימה, קרי: יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

15. הערך החברתי המוגן בבסיס עבירה של חבלה חמורה הוא הגנה על שלמות גופו של אדם. המחוקק קבע עונש מקסימלי של שבע שנות מאסר לצד עבירה זו. הערך החברתי עליו יש להגן בעבירה של גניבה הינו שמירה על קניינו של הזולת.

16. בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה משמעותית. הנאשם תקף את המתלון שעה שמלא את תפקידו כנהג אוטובוס ובעודו שרוע על הרצפה פצוע לאחר התקיפה החמורה הוא הגדיל לעשות וגנב מכיסו כרטיסיות וכסף מזומן.

17. בית המשפט העליון התייחס בחומרה רבה לעבירות האלימות הגואות בחברה הישראלית. כך בהקשר

זה נאמר, מפי כבוד השופט ס' גובראן, בע"פ 5576/10 פלוני נ' מדינת ישראל (14.4.2011):

"האלימות מכרסמת ביסודות חברתנו, ועלינו להשיב מלחמה כנגד אלו הנוטלים חרות לפעול באלימות כלפי הזולת. במסגרת מלחמה זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. מצווים אנו ליתן ידנו למלחמה העיקשת בתופעת הבריונות שפשטה בארצנו, וידע כל מי שנוטל לעצמו את החרות לנהוג באלימות, כי הוא עלול לשלם על כך בחרותו."

18. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירה של חבלה חמורה מעלה כי בתי-המשפט מטילים עונשים הנעים בין מספר חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ועד ל- 24 חודשי מאסר (ראו ת"פ (מחוזי נצרת) 15604-02-13, ת"פ (מחוזי נצרת) 40827-09-12 וההפניות שם, ת"פ 20458-05-12, עפ"ג 6264-12-14, עפ"ג 344-09-13, ות"פ 4397/09 וההפניות שם).

19. אשר **לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים:

א. הנזק שנגרם מביצוע העבירה; כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם נזק חמור למתלונן. כפי שעולה מתצהיר נפגע העבירה התקיפה הותירה במתלונן נכות פיזית ונפשית קשה. המתלונן נפצע באפו ונדרש לעבור שני ניתוחים, שבר בקרסול בגינו נותח ועד היום הוא נעזר במקל הליכה. המתלונן סובל מהפרעות שינה והוא לא שב למקום עבודתו. בנוסף, ביום 13.4.14 ועדה רפואית מטעם המל"ל קבעה לו נכות צמיתה בשיעור של 93%.

ב. הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות; כפי שנקבע בהכרעת הדין לאירוע המתואר בכתב האישום קדם שלב ראשון במהלכו ניסה הנאשם לעכב את המתלונן מלנסוע מתחנת האוטובוס ובאירוע זה התקיים מגע פיזי מסוים בין הנאשם למתלונן, אלא שכפי שנפסק בהכרעת הדין מדובר באירוע מינורי ביותר (ר' עמ' 8 להכרעת הדין).

20. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** נע בין 8 חודשי מאסר לבין 24 חודשי מאסר.

העונש המתאים

21. בבואי לשקול את העונש המתאים לנאשם יש לשקול בין היתר את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה אשר מפורטות בסעיף 40יא:

א. **"הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו והפגיעה של**

העונש במשפחתו של הנאשם - מובן כי עונש מאסר מאחורי סורג ובריש יפגע בנאשם. מדובר בבחור צעיר, שהיה על סף גיל הקטניות ללא עבר פלילי (למעט תיק תעבורה) וזהו מאסרו הראשון. באשר לפגיעה במשפחתו של הנאשם, הנאשם נישא ביום 23.2.15 (ר' הזמנה נ/4) וברור כי שליחתו למאסר תפגע בתא המשפחתי החדש, יחד עם זאת הנאשם אינו מטופל בילדים, כך שעוצמת הפגיעה אינה כה גבוהה.

ב. **"שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק"** - הנאשם לא שיתף פעולה ולא הודה בכתב האישום אומנם אין לראות זאת כנסיבה לחומרה, אולם הוא אינו זכאי להקלה לה זכאים נאשמים אשר נוטלים אחריות למעשיהם, חוסכים עוגמת נפש רבה מהעדים וחוסכים זמן שיפוטי משמעותי.

ג. **"מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה"** - מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם הביע רצון להתנצל לפני המתלונן ולפצותו אולם זה סירב.

ד. **"חלופי הזמן מאז ביצוע העבירה"** - מאז ביצוע העבירות עברו למעלה מחמש שנים במהלכן לא נפתחו לנאשם תיקים נוספים והוא מנהל אורח חיים תקין.

22. במקרה זה מצאתי לתת משקל לצורך בהרתעת הרבים, כפי שקבע בית המשפט העליון לא אחת ובין היתר בע"פ 6910/09 **הדרה נ' מדינת ישראל** (טרם פורסם, 10.03.10) ציין כב' השופט הנדל:

"...מבחינת תורת הענישה אין זה נכון לדון בעניינו של נאשם במנותק מאירוע הזמן והתקופה. האלימות המתפשטת חושפת את החברה במערומיה מדי יום ביומו. האלימות אינה מפלה בין עיר לכפר, בין צפון לדרום, ובין זקן לצעיר. בצוק העתים אין מנוס מלנהוג במידת החומרה היתירה, יותר משהעבריינים צריכים לכך - הציבור צריך לכך. אחת המטרות המרכזיות של הענישה הפלילית היא כאמור הרתעת עבריינים בכוח, ל"מען יראו וייראו"...".

23. עוד מצאתי לתת דגש לעקרון ההלימה ולא להחליפו בשיקול השיקום במלואו, וזאת נוכח החומרה הרבה במעשיו של הנאשם, אשר חבל במתלונן חבלה חמורה, שבר את אפו, את שיניו, פגע ברגלו והוא סובל כתוצאה מהאירוע מטרומה ונכות קבועה. לא זו אף זו, אגב התקיפה, גנב הנאשם מכיס המתלונן ומהאוטובוס כרטיסיות וכסף והתבטא כלפיו באמירות גזעניות ומשפילות. משכך יש מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריש שייתן ביטוי לסלידת החברה ממעשיו המכוערים ולצורך בהרתעת הרבים משימוש באלימות העלולה להוביל לתוצאות חמורות.

24. יחד עם זאת התחשבתי לקולא בכך שהנאשם נעדר עבר פלילי ומאז ביצע העבירות חלפו למעלה מחמש שנים שבמהלכן לא הוגשו כנגדו כתבי אישום נוספים ומהתסקיר עולה כי הסיכון להישנות עבירות אלימות עמוד 5

נוספות נמוך. כמו כן לאחר הרשעתו הבין הנאשם את הפסול במעשיו והתחרט עליהם, הוא הביע רצון לפצות את המתלונן ואף כתב שני מכתבי התנצלות, הנאשם לקח חלק בקבוצה טיפולית והפנים את חומרת מעשיו.

25. עוד התחשבתי בכך שהנאשם היה בגיר צעיר על גבול הקטניות בן 18 וחודש בעת ביצוע העבירות. בע"פ 7781/12 פלוני נגד מדינת ישראל (מיום 25.6.13) קבע כב' השופט ג'ובראן כי יש להתייחס באופן שונה לענישת בגירים צעירים:

"...לגישתי, יש מקום להתחשב במסגרת שיקולי הענישה בייחודיותה של קבוצת ה"בגירים צעירים". חשוב להבהיר כי אין בקביעתנו זו כדי לקבוע כי בגזירת עונשם של קבוצה זו, יש לשקול שיקולים זהים לאלו של קטינים. יחד עם זאת, על בית המשפט בקובעו את עונשו של "בגיר צעיר" לייחס לגילו משקל משמעותי. במסגרת זאת, עליו לשקול בין היתר את קרבתו לגיל 18, ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ומצבו הנפשי, ובגרותו. הכול כעולה מתסקיר המבחן שיוגש בפניו בטרם גזירת העונש". (שם בפסקה 58)

26. נוכח תסקירי שירות המבחן המעידים על ההליך השיקומי אותו עבר הנאשם והעובדה שהנאשם לא עבר עבירות נוספות מזה למעלה מחמש שנים, הנאשם נישא עובר למתן גזר הדין ועובד לפרנסתו בהתמדה ולשביעות רצון מעסיקו מזה שלוש שנים וכי בעת ביצוע העבירה היה על סף הקטניות, החלטתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום ולהטיל על הנאשם עונש מאסר קצר. יוער כי לא מצאתי לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה נוכח חומרת האירוע ולקיימת האחריות החלקית של הנאשם, אולם התחשבתי בהמלצה זו כאשר החלטתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

27. לפיכך החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 6 חודשי מאסר ויום.

ב. 8 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על כל עבירת אלימות מסוג עוון.

ד. פיצוי למתלונן בסך 30,000 ₪ אשר ישולם ב-30 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.4.15.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

עמוד 6

ניתן היום, י"ט אדר תשע"ה, 10 מרץ 2015, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.